

Komentaras

2012 m. birželio 29 d.

ES viršūnių susitikime – pirmosios Vokietijos nuolaidos. Greiti politikų sprendimai nudžiugino rinkas

Vakar vakare vykusį Europos futbolo čempionato pusfinalį laimėję italai paryčiais iškovojo dar svaresnę pergalę ES vadovų tarybos posėdyje – Vokietija nusileido pietinių valstybių spaudimui dėl švelnesnių paskolų iš gelbėjimo fondo sąlygų. Esminiai šiandikt pasiekti susitarimai buvo šie:

1. Pagalba Ispanijos (ir kitų šalių) bankams bus teikiama tiesiai apeinant šalių vyriausybes. Tai reiškia, kad pagalbos paketai bankams nebus įskaičiuojami į valstybių balansus – valstybių nominalus įsiskolinimo lygis bus mažesnis. Didžiausią teigiamą efektą turėtų pajusti Ispanijos, Kipro ir Italijos vyriausybės.
2. Pagalbos paketai nebeturės būtų gražinti prieš gražinant visas kitas skolas. T.y. valstybės skolintojos nebeturės aukštesnės vietos kreditorių eilėje. Tai turėtų sumažinti Ispanijos vyriausybės pajamingumus, nes investuotojai anksčiau bijojo atsidurti kreditorių eilės gale, jei šalis bankrutuotų. Ispanijos dešimties metų obligacijų pajamingumai jau sumažėjo puse procentinio punkto.
3. Kaip įmanoma greičiau (iki šių metų galo) turi būti įkurta bankų priežiūrinė euro zonos organizacija. Bankų priežiūros organizacija bus kuriama kaip Europos Centrinio Banko padalinys. Tai yra dar vienas žingsnis euro zonos politinės integracijos link.
4. Šalys, kurių obligacijas antrinėje rinkoje supirkinės Europos Stabilumo Mechanizmas (ESM), turės tenkinti švelnesnes sąlygas – į jas nebus siunčiami šalies skolintojas atstovaujantys priežiūrėtojai. Tai yra ypač didelė Italijos pergalė, kuri gali pasinaudoti tokio tipo pagalbos paketu jau artimiausiu metu.

Komentaras: Reikia pasidžiaugti tokiomis ankstyvomis naujienomis iš vadovų tarybos susitikimo – rinkos tokį politikų ryžtingumą įvertino teigiamai, ką rodo ženkliai sustiprėjęs euro kursas dolerio atžvilgiu, kylantys Europos akcijų indeksai. Kitas svarbus dalykas yra tas, jog Vokietija nebeturi stiprių sąjungininkų, kurios palaikytų tolesnį griežto taupymo kursą Europoje, o spaudžiama pietinių šalių A. Merkel turėjo padaryti rimtų nuolaidų. Tačiau už šias nuolaidas buvo patenkintas šiaurės šalių noras didinti euro zonos bankinio sektoriaus integraciją sujungiant zonos bankus po viena bankų priežiūros institucija. Ji ilgainiui turės perimti bankų gelbėjimui skirtų pinigų priežiūrą ir tai išspręs atskaitingų institucijų stokos problemą.

Taigi pirminis sprendimų. Visgi dar reikėtų palaukti daugiau detalių, kurios atskleis, kaip priimti sprendimai bus realiai įgyvendinti. Taip pat reikėtų palaukti kaip A. Merkel bus sutikta Vokietijos parlamente, kuris šiandien turi balsuoti dėl Europos fiskalinio stabilumo pakto.

Šie susitarimai yra gera naujiena Lietuvai, nes neigiamai pasibaigęs ES viršūnių susitikimas būtų dar pabloginęs gamintojų ir vartotojų lūkesčius Vakaruose, kur mes eksportuojame didžiąją dalį savo produkcijos. Stipresnė euro zona ilgainiui reikštų ir žemesnę skolos kainą Lietuvai.

Rokas Bancevičius, DNB banko vyresnysis analitikas